

UPPSALA
UNIVERSITET

JURFAK 2018/66

Verksamhetsplan 2019

Juridiska fakulteten

Fastställt av Juridiska fakultetsnämnden 2018-11-05

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Utbildning på grund- och avancerad nivå	5
2.1 Utbildningsuppdrag och dimensionering av utbildningen	5
2.2 Kvalitetssäkrande och kvalitetshöjande arbete	5
2.3 Anpassning av utbildningen till givet uppdrag	7
2.4 Resurser inom utbildningen på grund- och avancerad nivå	7
2.5 Internationalisering	8
2.6 Riskbedömning	8
3 Forskning och forskarutbildning	9
3.1 Forskningens inriktning	9
3.2 Finansiering av forskning	10
3.3 Kvalitetshöjande åtgärder, professorsprogram m.m.	10
3.4 Forskarutbildningen	11
3.5 Tillgängliggörande av fakultetens forskning	11
4 Samverkan med samhället	12
5 Kompetensförsörjningsplan	12
5.1 Inledning	12
5.2 Utgångspunkter för en långsiktig kompetensförsörjning	13
5.3 Utmaningar för en långsiktig kompetensförsörjning	13
5.4 Särskilt om doktorander och visstidsanställda forskare	14
6 Lärarorganisationen	14
7 Administrativ och teknisk personal	14
8 Lokaler, låneram och investeringsbehov	15
9 Ekonomi	15
10 Bibliotek	16
11 Jämställdhet	16
12 Likabehandling av studenter	17
13 Arbetsmiljö	17

1 Inledning

Under år 2019 kommer Juridiska fakulteten att fortsätta arbetet med kvalitetshöjande åtgärder inom grundutbildning och forskning. Magisterkurserna med internationell inriktning och utbildningsinsatserna inom andra fakulteter vid Uppsala universitet samt uppdragsutbildningen fortsätter. Höstterminen 2014 påbörjades de ettåriga kurserna Juridiskt grundår med lokalisering i Visby respektive Uppsala, vilka tar i anspråk sammanlagt 75 campusplatser. Vad gäller lärarbemanningen vid fakulteten pågår en konsolideringsfas, efter att en rad nyrekryteringar gjordes i början av 2010-talet.

Det finns generellt ett starkt behov av ökade forskningsanslag till fakulteten. Ytterligare ansträngningar görs för att öka de externa forskningsanslagen, bland annat genom ytterligare kvalitetsgranskning innan ansökning inges till anslagsgivare. Det är också av vikt att universitetets forskningsanslag till fakulteten successivt förstärks. Skälen till detta är flera. För det första innebär juridikens ökade betydelse och ökade komplexitet att ny och aktuell forskning är viktig för samhällsutvecklingen. För det andra är det av avgörande vikt att lärarna har tillräckligt utrymme i tjänsten för forskning, inte minst för professorerna. Utbildning på vetenskaplig grund kräver att lärarna har en betydande andel forskning i tjänsten. Under de senaste åren har fakulteten erhållit en viss förstärkning av basanslaget för forskning, men alltjämt är proportionen mellan fakultetens utbildningsanslag och forskningsanslag skev. Universitetets förstärkning av fakultetens basanslag för forskning behöver fortsätta.

Arbetet med grundutbildningen fortsätter och omfattar fortsatt kvalitetsarbete och förstärkning av progressionen under utbildningstiden samt ytterligare utveckling av studenternas färdigheter i muntlig och skriftlig framställning, metodmedvetenhet och kritiskt tänkande. Grundutbildningens anknytning till pågående samhällsförändringar visar sig i att juridikens europeisering och internationalisering beaktas i kursplaner och kursuppläggning. De tre ettåriga masterprogrammen på engelska språket avser "Investment treaty arbitration", "International tax law and EU tax law" samt "Intellectual property law". De håller hög kvalitet och attraherar ett betydande antal studenter, inte minst från tredje land. Arbetet med att färdigställa en ny tvåårig miljörettsmaster är nu slutfört, och utbildningen kan påbörjas under år 2019. Den är ett samarbetsprojekt med ett finländskt och ett norskt universitet.

Inom forskningen fortsätter den särskilda satsningen inom migrationsrätt. Genom en strategisk satsning från rektor, områdesnämnden för humaniora och samhällsvetenskap samt i viss mån från Juridiska fakulteten, har det möjliggjorts att rekrytera flera postdoc-forskare och doktorander i migrationsrätt. Den forskningsmiljö som redan finns vid fakulteten i ämnet migrationsrätt är en utmärkt grund för ytterligare forskning inom detta samhällsviktiga område. Vidare satsar fakulteten på tvärdisciplinära och tvär- och mångvetenskapliga forskningsprojekt och forskningsmiljöer. Fakulteten är väl integrerad i samarbeten som Uppsala Forum för fred, demokrati och rättvisa, Uppsala Center for Labour Studies, Uppsala Center for Business History och det ombildade Institutet för Rysslands- och Euroasienstudier, driver Centrum för polisforskning och har ett utökat samarbete med andra forskningsämnen inom universitetet, t.ex. företags- och nationalekonomer. Forskare vid fakulteten är också verksamma vid det Centrum för mångvetenskaplig forskning om rasism som finns vid Teologiska fakulteten. Miljön för fastighetsrättslig forskning i samverkan med KTH fortsätter att utvecklas. Här finns sedan många år ett nav i form av Institutet för fastighetsrättslig forskning. Arbetet inom medicinsk rätt fortgår. Vidare fortsätter fakultetens forskare delta i det Linnéstödda samprojektet "The Impact of Religion – challenges for society, law and democracy". Inom ramen för Impact-programmet och det mångvetenskapliga Centrum för forskning om religion och samhälle har forskare från juridiska fakulteten framgångsrikt erhållit medel under många år. Under år 2016 inrättades Institutet för utbildningsrätt och det har redan en omfattande verksamhet som omfattar forskning, utbildning och konferenser. Under år 2016 erhöll forskare knutna till detta

institut ett betydande forskningsanslag från Vetenskapsrådet. Akademin för immaterial-, marknadsförings- och konkurrensrätt (IMK) fortsätter sin verksamhet som bland annat innefattar betydande omvärldskontakter.

Fakulteten utvecklar och förtätar det internationella student- och lärarutbytet och strävar efter att ge det en högre grad av forskningsanknytning. Det mångåriga och framgångsrika samarbetet med Minnesota Law School, University of Minnesota, fortsätter på både lärare- och studentnivå. Ett anslag från Marianne och Marcus Wallenbergs stiftelse tillförsäkrar finansieringen av samarbetet i ytterligare tre år.

Hösten 2015 flyttade fakulteten in i nya lokaler i kvarteret Munken i södra delen av Trädgårdsgatan mot Svandammen. Under år 2016 kunde fakulteten ta i anspråk nyrenoverade undervisningslokaler som tillhört den gamla gymnasieskolan ”Skrapan” på Trädgårdsgatan 7E. Dag Hammarskjöld och Juridiska biblioteket finns också sedan januari 2016 i hörnet av Trädgårdsgatan och Slottsgränd. Fakulteten finns också kvar i Oxenstiernska huset och Gamla Stadshotellet vid Riddartorget och Trädgårdsgatan 1. De nya lokalerna är ändamålsenliga, håller hög kvalitet och innebär att fakultetens verksamhet är samlokaliserad till Trädgårdsgatan. Det har visat sig att det inte fanns tillräckligt behov av en av byggnaderna i kvarteret Munken (Munken 3), och med enkla medel har en omlokalisering kunnat ske till andra befintliga lokaler.

Kostnaderna för fakultetens centralt belägna lokaler har ändå ökat kraftigt, och intendenturstyrelsen för Gamla torget äskar för ytterligare ett år om särskilda anslag för att täcka kostnaderna. Det är av vikt för Uppsala som studentstad att universitetet också bedriver verksamhet i centrum av staden. För att möjliggöra detta krävs emellertid en förstärkning av anslaget för lokaler. Juridiska fakulteten delar denna situation med Samhällsvetenskapliga fakulteten.

Under år 2016 antog fakulteten Mål och strategier för Juridiska fakulteten för åren 2017-2019. Som en uppföljning av detta har fakultetsnämnden tillsatt två arbetsgrupper för att behandla några centrala frågor för fakulteten. Den ena arbetsgruppen avser professorssituationen, och behandlar bland annat rekryteringsvägar för professorer, kraven för professorskompetens och arbetsuppgifter för professorerna. Arbetsgruppen har fört samtal med lärarna knutna till juristprogrammets terminskurser, och viss ytterligare utredning och diskussion kommer att företas innan arbetsgruppen lämnar sin rapport till fakultetsnämnden. Den andra arbetsgruppen behandlar ämnesbeteckningar avseende forskarutbildningsämnena och läraranställningar och därtill knutna frågor. Härutöver företas inom utbildningsutskottet en översyn av juristprogrammet och ämnesindelning på terminskurserna.

Under år 2016 blev fakulteten uppvaktad av företrädare för regeringskansliet och fastighetsbranschen om behovet av en kandidatutbildning av lantmätare med juridisk huvudinriktning. Efter behandling inom universitetet lämnades till utbildningsdepartementet ett äskande om utbildningsplatser vilket även hörsammades. Medarbetare vid fakulteten har utfört ett omfattande arbete med att utforma utbildningen, och det innefattar samarbete med flera andra institutioner inom universitet. Ett förslag till kandidatutbildning bör kunna antas inom kort, och förhoppningen är att utbildningen kan påbörjas höstterminen 2019.

Fakulteten har fått i uppdrag av universitet att kvalitetssäkra den socionomutbildning som nu bedrivs vid Campus Gotland av Ersta Sköndal Bräcke Högskola. Sedan tidigare har fakultetens lärare deltagit i socionomutbildningen vid Uppsala universitet och har den kompetens som erfordras för uppdraget vid Campus Gotland. Uppdraget på Campus Gotland har utfallit väl.

I samarbete med Ragnar Söderbergs stiftelse har fakulteten utlyst två biträdande lektorat, det ena med placering på Campus Gotland och med inriktning på något av de ämnen som omfattas av Juridiskt grundår som ges där, det andra med en allmän inriktning i något av fakultetens forskarutbildningsämnena. Forskningsdelen av lektoraten finansieras av stiftelsen. Förhoppningsvis kommer lektoraten att kunna tillsättas i slutet av år 2018 eller under början av år 2019.

Fakultetens ekonomi har avsevärt förbättrats under senare delen av år 2018, och arbetet med att avverka befintligt underskott på utbildningssidan fortsätter under år 2019. Nu finns möjligheten att i anknytning till de kommande årens pensionsavgångar planera för föryngringen av fakultetens lärarbesättning.

Områdesnämndens för humaniora och samhällsvetenskap uppdrag till Juridiska fakulteten framgår av bifogade underlag.

2 Utbildning på grund- och avancerad nivå

2.1 Utbildningsuppdrag och dimensionering av utbildningen

Juridiska fakultetsnämnden har tilldelats takbelopp om 102 960 451 kronor efter centrala avlyft och omfördelningar (se bilaga 1). Enligt områdesnämndens uppdrag till Juridiska fakultetsnämnden för 2019 ska nämnden, inom program och fristående kurser, redovisa så många registrerade helårsstudenter och helårsprestationer att takbeloppet kan intjänas.

Utbildningsuppdraget för 2019 innebär att cirka 425 studenter kommer att antas till Juristprogrammet och 75 till den fristående kursen Juridiskt grundår på Campus Gotland och i Uppsala. Därutöver ska fakulteten även fortsättningsvis ha tre ettåriga magisterprogram: ett i internationell skatterätt, ett i internationell investeringsrätt och ett i immaterialrätt. Under året startar ett nytt tvåårigt masterprogram i miljö rätt. Det senare programmet anordnas gemensamt med universiteten i Tromsø, Norge, samt Joensuu, Finland. Fakulteten ska också ge en juridisk översikt kurs om 15 hp i Uppsala samt en nätbaserad juridisk översikt kurs om 15 hp på Campus Gotland. Därtill tillkommer takbelopp tillföras fakulteten för att finansiera ett kandidatprogram för lantmätare med start HT 19 samt ett tidsbegränsat socionomprogram på Campus Gotland. Det senare avser två kursstarter (HT18 respektive HT19), och genomförs av Ersta Sköndal Bräcke högskola genom s.k. beställd utbildning.

Juridiska fakulteten ansvarar härutöver för undervisning på en rad utbildningar som ges vid andra fakulteter, såsom de teologiska, samhällsvetenskapliga och tekniska fakulteterna. Därtill kommer en omfattande uppgift inom universitetets uppdragsutbildning. Antalet hitresta respektive utresta utbytesstudenter ska så långt som möjligt vara i balans och ligger idag på ca 100 i vardera riktning.

2.2 Kvalitetssäkrande och kvalitetshöjande arbete

Enligt fakultetens Mål och strategier för åren 2017–2019 (JURFAK 2015/93) ska juristutbildningen hålla högsta nationella, nordiska och europeiska kvalitet. Denna målsättning realiseras bland annat genom ett ständigt pågående och målmedvetet bedrivet kvalitetsarbete, vilket tar sin utgångspunkt dels i att fakulteten har en medveten pedagogisk grundsyn, dels i att lärarkåren har en hög kompetensnivå. I den kvalitetsutvärdering av rättsvetenskap och näraliggande huvudområden, som Högskoleverket genomförde 2011/12 (beslut 2012-09-04), erhöll juristutbildningen i Uppsala den högsta möjliga bedömningen ”mycket hög kvalitet”.

Juristutbildningen vid juridiska fakulteten bygger i grunden på problemorienterad undervisning med tydliga krav på studentaktivitet. Denna inlärningsmodell uppskattas såväl av studenterna som av lärarna och presumtiva arbetsgivare. Modellen är mycket effektiv när det gäller att bibringa studenterna juridiska kunskaper och sådana för en jurist viktiga färdigheter som problemlösningsförmåga och kritiskt tänkande samt förmåga att uttrycka sig väl i tal och skrift. Denna grundmodell, som Högskoleverket berömmar i sin utvärderingsrapport från år 2007 och som ledde till högsta betyg i nämnda kvalitetsutvärdering 2012, kommer att bibehållas och utgöra utgångspunkt för arbetet även fortsättningsvis.

En självklar målsättning för juridiska fakulteten är att all utbildning som bedrivs i verksamheten ska vara starkt forskningsanknuten. För att nå detta mål bör aktiva forskare vara ständigt involverade i utbildningen, både som lärare i seminarierummet och vid utveckling av undervisningsmaterial och pedagogik. Lärarkåren vid juridiska fakulteten består till mycket stor andel av disputerade och fast anställda lärare som även aktivt ägnar sig åt forskning. I samband med undervisning och vid kursutveckling arbetar lärarna i lärarlag. Detta ger goda förutsättningar för en starkt forskningsanknuten utbildning.

Under 2018 har fakultetens ordning för examensarbeten med betygskriterier och ett särskiljande mellan rollerna som handledare och examinator varit föremål för fortsatt översyn och utvärdering på såväl lokal som nationell nivå, vad gäller det förra bland annat genom diskussioner i fakultetsnämndens utbildningsutskott och vad gäller det senare inom ramen för den nationella studierektorskonferensen och den nationella juristutbildningsgruppen (NJUG). De åtgärder som har vidtagits för att tydliggöra kursens innehåll gentemot studenter, handledare och examinatoreer har fallit väl ut. Inom ramen för samarbetet inom NJUG har även frågan om utformandet av examensarbetskursens betygskriterier på de olika studieorterna tagits upp som en gemensam utvecklingsfråga, och en särskild arbetsgrupp för översyn av bedömningsgrunder och betygskriterier för examensarbete vid de olika orterna har skapats i syfte att utveckla rekommendationer för olika examinationsmoment på examensarbetskursen. Även andra till examensarbetskursens hörande frågor, t.ex. praktiska frågor rörande examinationens genomförande, handledarskapets innehåll mm, kommer att diskuteras. Ett antal nationella möten om dessa frågor har genomförts under vårterminen 2018. Goda erfarenheter och slutsatser som detta arbete resulterar i kommer på lämpligt sätt att implementeras i vår kurs. Frågan om skriftlig färdighetsträning har även gjorts föremål för en särskild översyn under läsåren 2016/17 och 2017/18, och kommer att på lämpligt sätt ligga till grund för vidare diskussioner och implementering i de obligatoriska kurserna under 2019. Fakultetsnämndens utbildningsutskott har under 2018 beslutat att en särskild arbetsgrupp ska utarbeta förslag och implementeringsstrategier för att befärma skrivprocessen och utveckla medvetna återkopplingsprocesser.

För verksamhetsåren 2019-2020 är fakultetens målsättning att fortsätta att fullgöra sitt utbildningsuppdrag med bibehållen högsta kvalitet i enlighet med fakultetens Mål och strategier för åren 2017-2019. Arbetet omfattar uppföljning, utveckling och annat kvalitetsarbete på både grundnivå och avancerad nivå vad avser alla aspekter av kursers genomförande. De praktiska och pedagogiska lärdomar som dras av pedagogiska seminarier och särskilda granskningar kommer fortsatt att kontinuerligt beaktas i utvecklingsarbetet med befintliga och kommande kurser.

Fakultetsnämndens utbildningsutskott kommer under 2019 särskilt att överväga förändringar föranledda av de tre redan inledda utvecklingsprojekt rörande skriftlig och muntlig färdighetsträning respektive examinationsformens pedagogiska roll vid genomförandet av kurser. Projekten inleddes under läsåret 2016/17 och kommer att pågå under inledningen av det kommande verksamhetsåret. Alla tre projekten har diskuterats med fakultetens personal inom ramen för pedagogiska utbildningsdagar. Utbildningsutskottets kommer även inleda ett utvecklingsprojekt rörande det grundläggande kravet att utbildningen skall främja utvecklandet av kritiskt tänkande. Under 2018 har även en anpassad kompetensutveckling (AKU) i form av en högskolepedagogisk kurs med fokus på inkluderande undervisning och kritisk pedagogik genomförts med hjälp av enheten för kvalitetsutveckling. Frågan om en vidare satsning på lokalt genomförda universitetspedagogiska kurser kommer att behandlas under 2019.

Vid fakulteten genomförs kontinuerligt olika aktiviteter vad gäller medarbetarnas vidareutveckling i pedagogik. Det pedagogiska arbetet på fakulteten sker i nära samarbete med enheten för universitetspedagogik vid universitetets avdelning för kvalitetsutveckling. Enheten har aktivt deltagit i utbildningsdagar och pedagogiska seminarier riktade till institutionens medarbetare. Vårterminen 2018

genomfördes en utbildningsdag rörande samtalsklimatet i seminariegrupper och på högre seminarier i ljuset av #metoo och #medvilkenrätt, och utbildningsdagen höstterminen 2018 behandlade konstruktionen av tentafrågor i en problemorienterad utbildningsprocess. Enheten för universitetspedagogik kommer även fortsättningsvis att involveras i institutionens kontinuerliga arbete med medarbetarnas pedagogiska vidareutbildning. En fördjupad diskussion kommer härvidlag att föras om olika möjliga upplägg på vidareutvecklingsprogram i pedagogik. Under 2017 inleddes även en översyn av ämnesindelningen på juristutbildningen. Arbetet skedde dels på kursnivå på de obligatoriska kurserna, dels på en utbildningsdag under höstterminen 2017. Detta arbete kommer att fortsätta under 2019 både på ett övergripande plan men också på kursnivå.

För att säkra en god kvalitet på utbildningen är det även viktigt att den goda kontakten mellan studenter och fakulteten upprätthålls och utvecklas. En lyhördhet för studentönskemål ska även fortsättningsvis finnas i organisationen. Ett väl fungerande studentinflytande är ett viktigt led i kvalitets-säkringen av fakultetens verksamhet. Målet är att studenterna genom Juridiska föreningen, tillika studentkår, ska finnas representerade i alla beslutande organ.

2.3 Anpassning av utbildningen till givet uppdrag

Med start vårterminen 2010 inleddes en successiv utökning av studentantalet på jurist programmet i Uppsala. Studentantalet ökades med omkring 40 procent, från antagning av drygt 300 studenter/år till 500 studenter/år genom dubbel läsårsantagning. Under 2013 tvingades Juridiska fakulteten, tillsammans med övriga fakulteter inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap, dra in ett större antal studieplatser, då regeringens uppdrag till universitetet förändrats. Detta fick till följd att årsantagningen till Juristprogrammet minskades från 500 till 400 studenter. Från och med 2018 justerades antagningen av studenter till programmet upp till 425 årligen.

Den dubbla läsårsantagningen som inleddes 2010 påverkade utbildningen på avancerad nivå från och med läsåret 2013/14 och medförde inledningsvis att utbudet av fördjupningskurser ökade, för att sedan minskas från och med läsåret 2015/16 med anledning ovan nämnda minskning av studieplatser. Under läsåret 2018/19 kommer utbudet av fördjupningskurser att ligga kvar på samma nivå som under läsåret 2017/18. Med anledning av neddragningen av antalet studieplatser inleddes ett djupare samarbete mellan institutionens kursföreståndare för kurser på avancerad nivå. I arbetet ingår utvecklandet av olika strategier för att möta det minskade studentantalet och i möjligaste mån samtidigt låta kursföreståndarna ge sina kurser koordinerat över en längre tidsperiod.

Fakultetsnämnden uppdrar åt utbildningsutskottet och prefekten för Juridiska institutionen att fort-löpande hålla nämnden informerad om arbetet med att kunna erbjuda ett varierat utbud av kurser på utbildningen. Det uppdras särskilt åt prefekten att bevaka att lärartillgången säkras och att säkra tillgången till lämpliga undervisningslokaler.

2.4 Resurser inom utbildningen på grund- och avancerad nivå

Sedan många år tillbaka fördelas resurser mellan kurserna inom juridiska institutionen med hjälp av en enkel matematisk modell som bygger på antal förväntade studenter och kursernas längd. I huvudsak får alla kurser lika många timmar per student och högskolepoäng. Fördelningsmodellen har bestämts av utbildningsutskottet och har allmän acceptans.

Från det att utbildningsreformen infördes för nästan 25 år sedan har de ekonomiska förutsättningarna för att bedriva problembaserad inläring successivt urholkats, vilket bland annat har fått till följd att till exempel lärarledda basgruppsmöten till stor del har strukits. Genom att regeringen höjde prislappen för HSJT-studenter 2013, finns åter bättre förutsättningar att tillämpa vår pedagogiska grundsyn. Regeringen har i budgetpropositionen för 2017 aviserat att höjningen av HSJT-prislappen kommer att ligga kvar under perioden 2018–2020.

Med anledning av att den ekonomin inom utbildningen varit ansträngd under 2017 och 2018 har prefekten inlett åtgärder för att komma tillrätta med underskottet. Fakultetsnämnden uppdrar åt prefekten att även fortsättningsvis bevaka den ekonomiska utvecklingen nog.

2.5 Internationalisering

Såsom yrkesutbildning är juristutbildningen i princip undantagen från krav på anpassning till den så kallade Bologna-processen. Samhällsförändringar och inte minst den generella internationaliseringen har ändå sedan lång tid föranlett ett arbete där fakulteten överväger på vilka sätt Bologna-processen bör påverka juristutbildningen i Uppsala. Ett led i detta arbete är den ovan nämnda ämnesöversynen i utbildningen samt hur utbildningen kan läggas upp på bästa sätt. Det finns skäl att anta att den uppdelning av utbildningen som Bologna-processen innebär, med en etappavgång efter tre år för inhemska studenter och ett masterprogram som kan läsas även av utländska studenter, skulle kunna bidra till ökad dynamik i utbildningen, bland annat i form av ökad rörlighet såväl inom landet som mellan Sverige och andra länder. Det förhållandet att juristutbildningen är en yrkesutbildning medför dock ett behov av särskilda överväganden i samband med en eventuell anpassning till Bologna-processen. Det är därför viktigt att en sådan utveckling föregås av samråd med landets övriga anordnare av juristutbildningar. Sådant samråd sker inom ramen för den nationella juristutbildningsgruppen (NJUG). Fakulteten har även haft ett visst erfarenhetsutbyte med andra lärosäten som har genomfört förändringar i sina upplägg av utbildningen. Detta erfarenhetsutbyte kommer att fortsätta under perioden.

Fakulteten har redan idag ett av de största utbytesprogrammen för studenter inom Uppsala universitet. Detta kommer att upprätthållas oavsett utvecklingen av Bologna-processen. Våra studenter kan välja att förlägga en del av sina studier utomlands och vi tar emot ett stort antal utländska studenter. Vi har också lärarutbytesprogram med flera utländska universitet. Under perioden ska fakulteten fortsatt arbeta aktivt för att utveckla möjligheterna till internationella student- och lärarutbyten samt ta tillvara de möjligheter som Bologna-processen kan innebära. Ett led i detta arbete är att fakulteten har sökt och beviljats medel från Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse för att stärka utbytet mellan de juridiska fakulteterna i Uppsala och Minnesota. Sedan 2012 ingår vi även i ett internationellt nätverk med juridiska utbildningar som använder sig av en problembaserad metodik med syfte att utbyta erfarenheter samt skapa internationella kontakter på både det pedagogiska och det ämnesmässiga planet.

2.6 Riskbedömning

Juridiska fakulteten har väl utarbetade rutiner beträffande utbildningen på grund- och avancerad nivå, men det finns ändå omständigheter som kan medföra risker av olika slag för den utbildning som bedrivs vid fakulteten. Dessa risker ska beskrivas i det följande.

I många fall drar processer för anställning av nya lärare ut på tiden, vilket innebär att fakulteten kan få svårt att möta uppkommande behov av fast anställda lärare. Den risk som detta medför kan dock normalt hanteras genom tidsbegränsade anställningar och undervisning utförd av doktorander.

En risk är att lärarlagen inte alltid kan bemannas kontinuerligt med en fast lärarstab, exempelvis vid plötsliga byten av arbetsort. Den risken förebyggs genom en långsiktig bemanningsplan och kursföreståndarnas aktiva deltagande i lärarlagen. En mycket viktig resurs i detta sammanhang är doktorandernas undervisning. Större förändringar i antalet doktorander som antas påverkar undervisningen på såväl kort som lång sikt.

Juristutbildningens starka forskningsanknytning riskerar att äventyras om fakultetens lärare inte kan ges tillräckligt stort utrymme för forskning inom ramen för sina anställningar och om forskande lärare inte har möjlighet att undervisa och bidra till utveckling av undervisningen i lämplig omfat-

ning. Balansen mellan fakultetens grundutbildningsanslag och forskningsanslag bör även fortsättningsvis bevakas, i syfte att fakulteten också på lång sikt ska kunna erbjuda en forskningsanknuten undervisning.

För närvarande är antalet inresande och utresande studenter i balans vid fakulteten, men denna fråga måste fortlöpande bevakas. Om antalet hitresande studenter är större än antalet utresande uppstår risk för att de kostnader som uppstår för hitresande överstiger de besparingar som uppkommer när juristprogrammets studenter studerar utomlands. Denna risk ska hanteras genom fortsatt arbete med att bibehålla jämvikt i fakultetens internationella studentutbyte.

Förutsättningarna för breddad rekrytering till Juristprogrammet blev sämre år 2014 då fakulteten tvingades lägga ner kursen Juridisk introduktionskurs II, vilken hade varit en alternativ väg in på juristprogrammet där det normalt krävs mycket höga betyg. Det på senare år minskade antalet platser på juristprogrammet kan dessutom innebära att kraven på höga betyg skärps ytterligare. I någon mån kompenseras den på detta sätt uppkomna risken för mindre bred rekrytering genom att det sedan hösten 2015 finns en möjlighet för studenter som genomgår Juridiskt grundår med högt betyg att antas på Terminskurs 3. Fakulteten kommer att sträva efter att hitta nya mekanismer för att främja breddad rekrytering till Juristprogrammet. Under 2018 har fakultetsnämndens utbildningsutskott inlett arbetet med att implementera universitetets Handlingsplan för breddad rekrytering 2018–2020, UFV 2016/2066.

Fakultetsnämnden uppdrar åt utbildningsutskottet att särskilt bevaka de anförda frågorna och att vid behov komma med förslag på hur de nämnda riskerna kan hanteras.

3 Forskning och forskarutbildning

3.1 Forskningens inriktning

Vid den juridiska fakulteten bedrivs rättsvetenskaplig forskning i hela dess bredd, i syfte att möta de rättsliga utmaningar och problemområden som samhällsutvecklingen i stort för med sig. Internationalisering och europeisering har starkt påverkat hur rättsvetenskaplig forskning bedrivs. Under perioden 2018-2020 kommer fakulteten att verka för att forskningen ska fortsatt hålla högsta nationella standard, ha internationell konkurrenskraft och tillförsäkra en grundutbildning på vetenskaplig grund. Forskningen ska ha tydlig relevans och genomslag både i forskarsamhället och i samhället i stort. Främjande av forskningssamarbete är prioriterat, både internt och externt.

Fakultetens satsningar har under senare år syftat till att ytterligare bredda och fördjupa den forskningskompetens som bör finnas vid en komplett juridisk fakultet. För att tillförsäkra att den bedrivna verksamheten är fortsatt relevant och framåtblickande inleddes under hösten 2017 ett arbete att se över indelningen av forskarutbildningsämnen och forskargrupper. Arbetsgruppen för översyn av ämnesbeteckningar har fortsatt sitt arbete under 2018 och förväntas presentera ett fördjupat kunskaps- och beslutsunderlag under 2019. Indelningen av forskarutbildningsämnen förväntas i högre grad återspegla hur ämnena har utvecklats över tid samt hur undervisningen respektive forskningen vid fakulteten bedrivs. För att se över hur befattningsstrukturen kan utvecklas på ett ändamålsenligt sätt tillsattes år 2017 en arbetsgrupp för att ta fram ett fördjupat kunskapsunderlag och komma med förslag på eventuella förändringar av professorssituationen på fakulteten. Arbetsgruppen om professorssituationen har fortsatt sitt arbete under år 2018 och förväntas färdigställa sitt arbete under år 2019. Som ett led i detta arbete kan åtgärder även vidtas för att stärka forskarmiljöernas eget kvalitetsarbete. En tydlig intern ansvarsstruktur för forskningen ger bättre förutsättningar att upprätthålla och utveckla den egna forskargruppens verksamhet samt att föra en dialog såväl inom forskargrupper och med fakulteten i övrigt. Strategiska överväganden om bl.a. åtgärder

för att öka den externa forskningsfinansieringen, val av publiceringskanaler inom olika forskningsområden samt rekrytering kan därmed förtydligas och konkretiseras.

Fakultetens forskare ingår i ett stort antal forskningsnätverk, centra, forum och grupper, varav några utgör institut och centra under fakulteten eller institutionen. Rättsvetenskaplig forskning vid fakulteten bedrivs också i samarbete med andra fakulteter, och institutionen deltar i flera externfinansierade flervetenskapliga forskningsprogram. I syfte att underlätta en mångfacetterad, mångvetenskaplig och annan gränsöverskridande forskning bör dessa centra och nätverk understödjas. Fakultetens forskare ska så långt som möjligt beredas ekonomiska förutsättningar för att leda och delta i sådan verksamhet.

3.2 Finansiering av forskning

Externfinansiering blir allt mer oundgänglig för att bibehålla högklassig forskning inom hela det rättsvetenskapliga fältet, en utveckling som har blivit alltmer påtaglig för fakulteten. Att söka externa forskningsmedel måste anses ligga i tjänsten som forskare. Även fortsättningsvis ska ett systematiskt arbete bedrivas inom fakulteten för att förbättra förutsättningarna för framgångsrika ansökningar om externa forskningsmedel. De vidtagna satsningarna för att öka incitamentet att skriva forskningsansökningar, möjligheten att under vissa förutsättningar få nedsatt undervisningsuppdrag, ska utvärderas och utvecklas. Detta arbete intensifieras under år 2018 och förväntas slutredovisas år 2019. Fakulteten kommer under den kommande treårsperioden att intensifiera arbetet med att ge stöd till forskare som söker externa forskningsmedel. Informationsgivning och workshops om hur medel kan sökas hålls regelbundet. Det administrativa stödet, inte minst vad gäller EU-ansökningar, ska förtydligas och utvecklas. Fakultetens arbete för kvalitetsgranskning av enskilda ansökningar ska ges fortsatt stöd. Åtgärder för att identifiera tänkbara forskningsfinansiärer för olika forskningsfält har fortsatt under år 2018 och kommer att fortsätta under den kommande perioden.

För närvarande pågår ett arbete med att se över hur externa forskningsanslag ska påverka undervisningsuppdraget för fakultetens lärare. Detta gäller framför allt mindre anslag. Modeller där anslagen ”trappvis” ges större effekt vid mindre anslag kan medverka till att också mindre anslag söks. Prefekten ges i uppdrag att utreda frågan och även beakta kostnadseffekterna.

Parallellt med detta ska ett fortsatt arbete bedrivas med att öka fakultetsanslaget för forskning, såväl från Områdesnämnden för humaniora och samhällsvetenskap som från regeringen.

3.3 Kvalitetshöjande åtgärder, professorsprogram m.m.

Inom fakulteten bedrivs kontinuerligt ett arbete med att utveckla förutsättningarna för att bedriva högkvalitativ forskning. Varje år hålls en fakultetsgemensam forskardag, ett eller flera handledarkollegium och workshops för doktorander. Målet med denna verksamhet är att skapa plattformar för en gemensam diskussion om hur goda forskningsmiljöer kan etableras liksom hur god forskning kan uppnås och spridas. Verksamheten syftar även till att understödja att forskningen bedrivs under diversifierade former, såväl vad gäller metod som materiell inriktning. Dessa evenemang bör kontinuerligt utvecklas och förbättras, varvid särskilt möjligheten att bjuda in externa deltagare kan beaktas.

Rekrytering av nya forskare och lärare utgör ett viktigt instrument för att bygga framgångsrika forskarmiljöer. Utlysningar bör i största möjliga utsträckning ske i konkurrens med öppet formulerade tjänstebeskrivningar. En översyn av befattningsstrukturen inom fakulteten har inletts och kommer att genomföras under de kommande åren, för att garantera att det finns ett adekvat akademiskt ledarskap i samtliga forskarutbildningsämnen och forskargrupper. Det är därvid viktigt att tillhandahålla tydliga riktlinjer för hur anställda kan utvecklas i den akademiska karriären.

Via expensmedel, Huselius- eller Sundbergmedel samt medel att söka via forskningsutskottet ska samtliga forskare och forskargrupper tillförsäkras ekonomiska förutsättningar att ordna högre seminarier, konferenser, knyta nationella och internationella forskarkontakter och bedriva annan forskningsanknuten verksamhet. Även framledes kommer särskild fokus att läggas på att ytterligare öka fakultetens internationella kontakter, liksom att stödja fakultetens forskare att publicera artiklar i publiceringskanaler med högt genomslag, såväl nationellt som internationellt. Fakulteten disponerar över en särskild fond för gästföreläsarmedel, som möjliggör att bjuda in utländska gäster. För utresande disponerar fakulteten över en särskild fond.

Fakultetens forskare rapporterar årligen sina forskningsaktiviteter. Rapporterna kan i högre utsträckning än tidigare läggas till grund för en analys av hur forskningen inom fakulteten bedrivs, och därmed utgöra en grund för att ett vidare arbete med att stärka kvaliteten i forskningen. Återkommande utvärderingar av forskarmiljöerna och forskarutbildningen ska användas i det interna arbetet att förstärka kvaliteten i fakultetens arbete.

3.4 Forskarutbildningen

Fakulteten har för närvarande runt 50 aktiva doktorander, varav ett växande antal rekryteras internationellt. Under år 2018 har fakultetens forskarutbildning utvärderats, i enlighet med rektors beslut om riktlinjer för Uppsala universitets modell för utbildningsutvärderingar. Utvärderingsresultatet förväntas redovisas och följas upp under år 2019. Fakulteten strävar efter att anta fyra fakultetsfinansierade doktorander per år. För att säkra den framtida återväxten i samtliga forskarutbildningsämnen bör fakulteten efter en behovsprövning utlysa doktorandplatser i särskilda ämnen. Utöver de fakultetsfinansierade antagningarna kommer fakulteten medverka och underlätta för att doktorander ska kunna antas på externa medel. Fakulteten bör aktivt verka för att underlätta sådan finansiering, under förutsättning att samtliga doktorander som antas så långt som möjligt ska vara tillförsäkrade likvärdiga villkor vad gäller ersättning och övriga förmåner. Så långt möjligt ska villkoren vara jämförbara för intern- och externfinansierade doktorander.

För att tillgodose behoven hos icke-svensktalande doktorander bör doktorandutbildningens innehåll finnas tillgängligt på engelska, vilket i största möjliga omfattningen även ska omfatta workshops och andra evenemang. Även fortsättningsvis bör doktorandernas årliga seminarier genomföras på engelska. Den obligatoriska introduktionskursen ges även fortsättningsvis vid behov på engelska. Även allmänna kompletteringskurser ska ges av fakulteten, på såväl svenska som engelska. Utbudet av kompletteringskurser (inte minst på engelska) kan ökas genom samarbeten med andra universitet, vilket sker bland annat i ett nordiskt samarbete kring forskarutbildningen med en gemensam forskarutbildningsdatabas. Förutsättningar för ett utvidgat och fördjupat samarbete inom U4+ nätverket vad gäller doktorandkurser kommer att undersökas under 2019. Fakulteten bör inom ramen för forskarutbildningen utarbeta klara strukturer för doktoranders karriärplanering. Det bör, genom riktade workshops, symposier, kurser och karriärförande aktiviteter, ge stöd att formulera och uppnå postdoktorala karriärmål.

3.5 Tillgängliggörande av fakultetens forskning

Forskargrupper bör understödjas i att utveckla relevanta publiceringskanaler, varvid det är önskvärt att publikationer om möjligt görs tillgängliga genom "open access".

Vid fakulteten utges sedan många år årsboken *De lege* samt skriftserien *Skrifter* från Juridiska fakulteten i Uppsala. Ett arbete pågår för att möjliggöra att bidrag till *De lege* ska kunna tillgängliggöras i andra kanaler, Open access. Den webb-baserade *Working Paper*-serien har fört en tynande tillvaro under de gångna åren och behovet har uppenbarligen inte varit stort. Forskarna publicerar regelbundet i andra kanaler, men *Working-Paper* serien bör finnas kvar.

4 Samverkan med samhället

Juridiska fakultetens lärare och forskare samverkar med det omgivande samhället på en rad olika sätt. Varje år besvarar fakultetens lärare och forskare ett stort antal remisser samt deltar de ofta som experter i statliga utredningar, varvid fakultetens kompetens kommer samhället till del. Denna verksamhet ska understödjas även fortsättningsvis.

Fakultetens lärare och forskare anlitas ofta vid fortbildning av verksamma jurister samt deltar i uppdragsutbildning i förhållande till samhället i övrigt. Sistnämnda verksamhet bör utvecklas vidare, i nära samarbete med universitetets avdelning för uppdragsutbildning.

Inom ramen för fakultetens egna utbildning deltar ofta praktiskt verksamma jurister i undervisningen vid enstaka moment och kopplar därigenom teori och praktik. Ett annat sådant exempel är att många juriststudenter deltar i internationella juristtävlingar, med fakultetens lärare som lagledare eller coacher. Fortlöpande undersöks förutsättningarna för mer strukturerade former för externt finansiellt stöd för tävlingsdeltagande utanför utbildningen. Därtill har många studenter praktik inom ramen för sina examensarbeten eller fördjupningskurser. I ett annat initiativ har ett begränsat antal studenter kunna delta i en "Law Clinic" vilket innebär att de tillsammans med ideella organisationer hjälper till med att göra rättsutredningar m.m. i verkliga fall. För närvarande utreds om denna Law Clinic kan placeras under någon av fakultetens kurser på avancerad nivå.

Samverkan med det omgivande samhället är en viktig kanal för fakulteten att försäkra att den pågående verksamheten är fortsatt relevant. Vid reformer av juristprogrammet ska upprätthållas en dialog med det omgivande samhället, där representativa kategorier av yrkesverksamma jurister inbjuds att delta. Alumnverksamheten utgör ett exempel på fakultetens samverkan med det omgivande samhället. Verksamheten omfattar bl.a. seminarier i aktuella ämnen, en årligen återkommande alumnidag samt mentorsprogram. Även de högre seminarierna inom respektive forskningsgrupp utgör en viktig kommunikationskanal med yrkesverksamma jurister, vilken bör ges fortsatt stöd.

Ett arbete pågår inom fakulteten för att förbättra synligheten av den forskning som bedrivs. En katalog över de lärare och forskare som är verksamma vid fakulteten håller på att arbetas fram och planeras vara färdig under 2019. I den mån ett ekonomiskt utrymme finns bör fakultetens hemsida utvecklas ytterligare. Det bör säkerställas att information om fakulteten och dess lärare och forskare finns tillgänglig på engelska.

5 Kompetensförsörjningsplan

5.1 Inledning

I Mål och strategier för Juridiska fakulteten framgår fakultetens mål att utbildningen ska hålla högsta nationella, nordiska och europeiska kvalitet samt att forskningen ska hålla högsta nationella standard och vara internationellt konkurrenskraftig. Den viktigaste faktorn för att förverkliga dessa ambitiösa målsättningar är fakultetens personal. Härigenom sätts fakultetens strategier för att behålla och rekrytera personal i fokus.

I universitetets verksamhetsplan från och med 2018 ges fakulteten i uppgift att inarbeta ett nytt avsnitt om långsiktig kompetensförsörjning i sin verksamhetsplan. Redovisningen nedan ska läsas tillsammans med föregående kapitel 2 och 3, vilka i mer detalj redogör för fakultetens undervisning respektive forskning. Därtill finns andra relevanta centrala styrdokument samt fakultetens riktlinjer för t.ex. rekrytering, vilka påverkar och kompletterar kompetensförsörjningsplanen. I det följande

sågs därför inget om hur rekryteringsförfarandet ska gå till eller om målen för jämn könsfördelning m.m.

5.2 Utgångspunkter för en långsiktig kompetensförsörjning

På ett övergripande plan är fakultetens rekryteringsstrategi att ersätta personal som slutar, genom pensionsavgångar eller av andra skäl, i syfte dels att utbildningen på grund och avancerad nivå ska ha kompetenta lärare på alla nivåer i alla ämnen, dels att forskare och forskningshandledare ska finnas i samtliga forskarutbildningsämnena. Det finns dock ingen automatik i återbesättningen av tjänster inom undervisnings- respektive forskningsämnena utan fakultetsnämnden måste se till helheten, förändringsbehov, de ekonomiska förutsättningarna m.m.

Utöver pensionsavgångar är det svårt att med precision förutse rekryteringsbehoven under den kommande treårsperioden. Juridiska institutionen har omkring 70 tillsvidareanställda lärare/professorer samt omkring 20 gästlärare och forskare. I en så pass stor organisation måste en viss personalomsättning förutsättas. Såvitt gäller pensionsavgångar kommer under 2019 minst fem lärare/professorer bli pensionärer. Anställda har rätt att arbeta fram till 67 års ålder men kan välja att gå i pension från 61 års ålder. Inom kategorin lärare/professor kommer det under 2019 finnas 13 personer som fyller 61 år eller mer samt sex personer som blir mellan 58 och 60 år gamla. Mot den bakgrunden kan konstateras att fakulteten står inför en relativt stor förnyingsprocess under de närmaste åren. För att ge en bild av hur lärarsammansättningen ser ut idag redovisas två bilagor; den ena utifrån perspektivet lärare på terminskurser (bilaga 2) och den andra forskare i forskarutbildningsämnena (bilaga 3).

Utöver att bibehålla nuvarande bredd och specialistkompetens inom undervisningen samt bredd och spets inom forskningen måste det även finnas utrymme för förändringsarbete och strategiska satsningar. För närvarande pågår en översyn av ämnesinnehållet på juristprogrammets obligatoriska terminer vilken teoretiskt kan komma att påverka rekryteringsbehoven, men sannolikt i mycket begränsad omfattning. Därtill pågår en ämnesöversyn av fakultetens forskningsämnena. Det bör också finnas utrymme för att stärka forskningsmiljöer som visar potential att utvecklas och dra in externa forskningsmedel.

Vidare måste det finnas ett visst rekryteringsutrymme för att klara av fakultetens utbildningssamarbeten med andra fakulteter inom universitetet, som t.ex. Samhällsvetenskapliga-, Teologiska- och Medicinska fakulteterna. Även uppdragsutbildning kräver lärarresurser, för närvarande särskilt inom offentlig rätt och mänskliga rättigheter.

Fakulteten har avslutningsvis ett idag väldimensionerat och välfungerande administrativt stöd. Den personalkategori som har varierat mest i antal under åren är amanuenser. Även om lönenivån är förhållandevis låg är det viktigt att institutionen inte anställer fler än som behövs. Sammansättningen av administrativ personal visas i kapitel 7.

5.3 Utmaningar för en långsiktig kompetensförsörjning

Den utan tvekan viktigaste omständigheten för att kunna attrahera och behålla spetskompetens inom undervisning och forskning är att kunna erbjuda goda och konkurrenskraftiga arbetsvillkor. Det finns för disputerade jurister en stark konkurrerande arbetsmarknad där lönenivån normalt ligger betydligt högre än inom akademien. Fakultetsnämnden bör bevaka att lönenivån i vart fall inte försämras i förhållande till andra statliga anställningar, som t.ex. domare. Även om lönenivån är viktig så finns andra minst lika viktiga skäl till att välja en akademisk karriär. Möjligheten att kunna forska är ett sådant skäl. Här ser fakultetsnämnden ett allvarligt problem. Juridiska fakultetens tilldelning av basanslag för forskning är betydligt lägre än nästan alla andra fakulteters (se även under ekonomi). Detta innebär bl.a. att forskningsuppgiften för fakultetens befordrade professorer har minskats från

50 % till 30 %. Fakulteten har i många år arbetat för att få till stånd en ändring av denna skevfördelning, som även påtalas i KoF-rapporten. Att samtliga fakulteter har en rimlig tilldelning av basanslag för forskning är en universitetsövergripande angelägenhet.

Delvis sammanhängande med vad som sägs ovan kommer under perioden proportionen mellan antalet professorer och lektorer att diskuteras. Antalet professorer har under senare år stigit till idag utgöra omkring hälften av det totala antalet lärare. Då fakulteten inte tillsätter lärostolsprofessorer uppkommer flertalet frågor som t.ex. hur det sedvanliga akademiska ledarskapet och ansvaret ska fördelas mellan professorerna och hur mycket forskningstid som fakulteten har möjlighet att garantera. Fakultetsnämnden har tillsatt en arbetsgrupp för att utreda dessa frågor samt för att inhämta de anställdas synpunkter. Detta arbete kommer att fortsätta i olika former under kommande period

5.4 Särskilt om doktorander och visstidsanställda forskare

Fakulteten har under flera år dragits med ett ackumulerat underskott i budgeten för forskning och forskarutbildning. I syfte att komma i balans har åtgärder vidtagits: En sådan åtgärd har varit att kraftigt begränsa antalet doktorander som antas med finansiering av basanslag. Under de senaste åren har det endast antagits två doktorander per år. För att skapa en god arbetsmiljö för doktoranderna och inte minst sörja för återväxten i vissa ämnen bör antalet minst fördubblas. De vidtagna åtgärderna har gett effekt och fakulteten planerar utifrån att ha en forskningsbudget i balans med visst utrymme till nysatsningar. Inför den kommande perioden planeras därför antagningen ligga på omkring fyra doktorander per år. Nyantagningen bör till en del riktas mot ämnen med störst behov.

Antagningen av doktorander med extern finansiering är mot bakgrund av vad som sägs ovan mycket viktig. De nyligen genomförda förändringarna i möjligheten till stipendiefinansiering kan komma att utgöra en begränsning. Universitetet bör centralt och genom sina samarbetsorgan kunna föra en dialog med anslagsgivare om att omvandla stipendier till rekryteringsstöd riktat direkt till institutioner. Forskningsutskottet ges i uppgift att bevaka frågan.

Under rådande ekonomiska omständigheter har fakulteten mycket begränsade möjligheter att på egen hand finansiera anställningar som post doktor och biträdande lektor. Fakulteten ser positivt på de centrala initiativ som kommit för att stödja sådana anställningar och hoppas att de kan utvecklas. Under 2018 har fakulteten givits möjlighet att inleda rekryteringen av två biträdande lektorer med finansiering av Ragnar Söderbergs stiftelse och till en mindre del från rektor.

6 Lärarorganisationen

Av bilaga 2 framgår hur många lärare Juridiska fakulteten hade anställda i oktober 2018 fördelat på de obligatoriska kurserna. Av bilaga 3 framgår antalet lärare och doktorander fördelat på forskarutbildningsämnena.

7 Administrativ och teknisk personal

Vid Juridiska institutionen finns för närvarande följande basorganisation med anställningar som administrativ personal.

Grundutbildningsverksamheten:

- en receptionist
- fem kursadministratörer och två administratörer
- en kurssamordnare

två adjunkter med studievägledande uppgifter
tre studievägledare
Härtill kommer sammanlagt räknat ca fem heltidstjänster
som studentamanuenser

Forskningsverksamheten:

två anställningar som forskningsadministratör.

Gemensamma funktioner:

en datasamordnare 80 %
två personaladministratörer
två anställningar som administratör för ekonomi
en ekonomisamordnare

Övrigt:

Utöver uppgifterna ovan finns administrativt och tekniskt stöd vid
intendenturerna vid Gamla torget respektive Campus Gotland

Nämnden uppdrar åt prefekten att vidta nödvändiga åtgärder under 2019–2021 för att kontinuerligt
anpassa administrationen till verksamhetens behov. Detta arbete bör ske i nära samarbete med
studenterna.

8 Lokaler, låneram och investeringsbehov

Fakultetens målsättning är att ha ändamålsenliga och representativa lokaler, väl lämpade för fakul-
tetens olika verksamheter. Fakulteten lokaler, avseende tjänsterum, studentutrymmen och under-
visningslokaler har de senaste åren koncentrerats längs Trädgårdsgatan, från lokalerna på Riddar-
torget till kvarteret Munken, vilket innebär en bättre arbetsmiljö för anställda och studenter än
tidigare. Därtill finns tillgång till intendenturens lokaler vid Gamla torget samt undervisningslokaler
i universitetshuset vilket ger fakulteten tillgång till undervisningslokaler och läsplatser för studenter i
närområdet. Universitetsbibliotekets renovering innebär för närvarande en begränsning av antalet
läsplatser för studenterna.

Nämnden uppdrar åt prefekten att vidta nödvändiga åtgärder under 2019–2021 för fortsättningsvis
anpassa nuvarande lokaler samt att planera för att tillräckliga undervisnings- och kontorslokaler
finns tillgängliga. Under nästa kapitel om ekonomi redovisas de ekonomiska konsekvenserna av
lokalanpassningar och renoveringar som ägt rum inom intendenturen de senaste åren.

Någon särskild låneram för Juridiska fakulteten har inte av Områdesnämnden fastställts för 2019–
2021.

9 Ekonomi

Juridiska fakulteten består av Juridiska institutionen, Institutet för fastighetsrättslig forskning och
Centrum för polisforskning. Institutionens och institutens budget fastställs i december. Av bilaga 1
framgår fakultetens uppdrag från Områdesnämnden för humaniora och samhällsvetenskap.

Juridiska fakulteten omfördelar 25 000 kr till Hugo Vallentin Centrum och 200 000 kr till Uppsala
Forum för Demokrati, Fred och Rättvisa.

Juridiska fakulteten kommer under perioden att omfördela takbelopp i anledning av inrättandet av
lantmäteriprogrammet där flera fakulteter medverkar. Under 2019 omfördelas dock inget då
programmets första termin utgörs av juridik.

Juridiska fakulteten kommer att omfördela takbelopp om 4 725 000 kr till Ersta Sköndal Bräcke högskola i anledning av Socionomprogrammet på Campus Gotland där högskolan medverkar i form av beställd utbildning. Fakulteten tillförs extra takbelopp för detta tidsbegränsade utbildningsuppdrag.

Instituten under fakulteten ska finansieras med fakultetsexterna anslag. De av området fastställda gemensamma kostnaderna för fakulteten belastar till största delen Juridiska institutionen.

Juridiska fakultetens ekonomi har under flera år varit ansträngd. Ekonomin vad avser forskning och forskarutbildning kan dock prognostiseras att vara i balans redan efter 2018. Under perioden 2019–2021 finns goda förutsättningar för att kraftigt minska underskotten vad avser utbildning på grund och avancerad nivå.

En bidragande orsak till att det ekonomiska läget varit ansträngt de senaste åren är en kraftig ökning av lokalkostnaderna. Inför 2019 har intendenturen för Gamla torget ansökt om ekonomiskt stöd hos rektor avseende kostnaderna för studentytor. En utredning pågår samtidigt centralt om hur lokalkostnader ska fördelas vid universitetet. Inom intendenturen pågår vidare ett arbete om hur kostnaderna ska kunna minska samt enligt vilka principer lokalkostnaderna ska fördelas mellan institutionerna. Juridiska institutionen ser även över om det är möjligt att med bibehållen kvalitet minska kostnaderna för kontorsytor.

En ytterligare orsak till fakultetens ekonomiska läge är den skeva fördelningen av forskningsmedel (basanslag) från vetenskapsområdet. Fakultetens basanslag för forskning uppgår till knappt 30 % av fakultetens totala anslag för utbildning och forskning. De senaste åren har inneburit en marginell förbättring då anslagen till forskning förbättras något. Fakulteten kommer under perioden fortsätta sitt arbete för höjda basanslag.

Prefekten åläggs att under 2019–2021 vidta åtgärder för att minska underskotten samt att fortlöpande redovisa för fakultetsnämnden hur detta arbete går.

10 Bibliotek

Dag Hammarskjölds och Juridiska biblioteket är en väsentlig del av fakultetens verksamhet. Bibliotekspersonalens arbete karaktäriseras av hög kompetens och god servicekänsla och uppskattas av personal och studenter. I början av 2016 flyttades biblioteket från Gamla Torget till Slottsgränd 3, i anslutning till fakultetens lokaler i kvarteret Munken. Under 2018 ändrades lånereglerna vilket kommer att utvärderas.

11 Jämställdhet

De närmare formerna för fakultetens jämställdhetsarbete framgår av Juridiska fakultetens handlingsplan för lika villkor. Denna handlingsplan har reviderats under 2018. Nämnden uppdrar åt Arbetsgruppen för lika villkor att följa utvecklingen på detta område och komma med förslag på behövliga förändringar av handlingsplanen. Beslutade åtgärder framgår av fakultetens handlingsplan för lika villkor.

Av bilaga 2 framgår antal kvinnor och män inom varje kategori anställda räknat i procent.

12 Likabehandling av studenter

Likabehandling av studenter är en prioriterad fråga. Fakultetsnämnden vill dessutom understryka att frågor om likabehandling av studenter och förhindrandet av kränkningar av studenter inte endast är en fråga om de studerandes rättigheter. Det är också en fråga om kvalitet för utbildningen på grund- och avancerad nivå. I övrigt hänvisas till juridiska institutionens plan för likabehandling av studenter 2018 där de närmare formerna för arbetet med likabehandling framgår.

13 Arbetsmiljö

Prefekten har i samarbete med skyddsombud och dekanus reviderat arbetsmiljöplanen samt utarbetat en handlingsplan för det systematiska arbetsmiljöarbetet under 2017. Nya planer ska utarbetas inför perioden 2019 – 2021. I detta arbete ska studenternas arbetsmiljö inkluderas, och arbetet ska uppmärksamma föreskrifterna i AFS 2015:4 om organisatorisk och social arbetsmiljö. Vid införandet av nya Ladok har institutionen sett till att de anställda gets tid och möjlighet till kompetensutveckling. Mot bakgrund av det sedan lång tid urholkade takbeloppet för utbildning och institutionens arbete med att minska underskotten (se under ekonomi) ges prefekten i uppgift att bevaka arbetsmiljöfrågorna under perioden 2019–2021.

3.2 Juridiska fakultetsnämnden

Områdesnämnden uppdrar åt juridiska fakultetsnämnden att för år 2019 bedriva utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt forskning och utbildning på forskarnivå i den omfattning och till den ersättning som anges nedan.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Takbelopp	108 565 587
Tilldelat anslag	102 960 451

Forskning och utbildning på forskarnivå

Anslag	45 074 479
- Varav Campus Gotland	330 418

Finansiering av gemensamma ändamål

- för finansiering av universitetsbiblioteket	13 400 000
varav UGA	9 379 000
varav FUF	4 021 000
- för finansiering av universitetsgemensamma ändamål	18 806 374
varav UGA	13 994 123
varav FUF	4 812 251
- för finansiering av intendenturen vid Campus Gotland	731 280
varav UGA	548 460
varav FUF	182 820
- för finansiering av områdesgemensamma ändamål	366 188
varav UGA	235 080
varav FUF	131 108
- för finansiering av områdeskansliet	2 629 114
varav UGA	1 183 101
varav FUF	1 446 013
- för finansiering av pedagogisk utbildning	188 952
<i>Bidrag till verksamheter</i>	
Bidrag till Museum Gustavianum	326 209
Bidrag till Politiskt viktiga regionen – Ryssland	243 662

Fakultetsnämnden har det samlade ansvaret för all verksamhet vid institutionen och andra arbetsenheter inom fakultetsnämndens ansvarsområde oavsett finansieringsform.

Utbildning på grundnivå och forskarnivå

Nämnden ska för år 2019, inom program och fristående kurser, redovisa så många registrerade helårsstudenter och helårsprestationer att det ovan angivna takbeloppet kan intjänas.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Nämnden ska svara för planering och uppföljning av forskning och utbildning på forskarnivå inom det juridiska området samt för fördelning av de resurser som nämnden disponerar för dessa ändamål. Nämnden ska därutöver sträva efter att öka bidrag från externa forskningsfinansiärer samt öka antalet publiceringar och citeringar i erkända vetenskapliga tidskrifter. Områdesnämnden uppdrar åt fakultetsnämnden att se till att all forskning inom området återfinns i DiVA (Publiceringsdatabas och Digitalt Vetenskapligt Arkiv för Uppsala universitet).

Övrigt

Nämnden ska bidra till Museum Gustavianum, verksamheten inom det strategiska forskningsområdet den politiskt viktiga regionen – Ryssland samt Centrum för biologisk mångfald enligt ovan.

Nämnden ska bidra till finansieringen av universitetsgemensamma ändamål, bibliotekskostnader, områdesgemensamma kostnader, områdeskansli, intendenturen vid Campus Gotland samt kostnader för pedagogisk utbildning enligt ovan.

Bilaga 2

Fast anställda lärares placering på obligatorisk kurs. Lärare kan fullgöra undervisning på flera obligatoriska kurser.

Terminskurs 1: Grundläggande juridisk metod, statsrätt och konstitutionell EU-rätt

Professor Anna Jonsson Cornell, Komparativ konstitutionell rätt
Professor Anna-Sara Lind, Offentlig rätt
Professor Carl Fredrik Bergström, Europarätt
Professor Iain Cameron, Folk rätt
Universitetslektor Maria Grahn Farley, Offentlig rätt
Universitetslektor Moa Kindström Dahlin, Offentlig rätt
Universitetslektor Patrik Bremdal, Offentlig rätt
Universitetslektor Susanne St Clair Renard, Offentlig rätt
Universitetslektor Sverker Scheutz, Offentlig rätt
Universitetslektor Victoria Enkvist, Offentlig rätt

Terminskurs 2: Civilrätt

Professor Bert Lehrberg, Civilrätt
Professor Håkan Andersson, Civilrätt
Professor Joel Samuelsson, Civilrätt
Professor Laila Zackariasson, Civilrätt
Professor Torbjörn Ingvarsson, Civilrätt
Universitetslektor Erika P. Björkdahl, Civilrätt
Universitetslektor Richard Hager, Civilrätt
Universitetslektor Sandra Friberg, Civilrätt

Terminskurs 3: Civilrätt

Professor Anna Singer, Civilrätt
Professor Bengt Domeij, Civilrätt
Professor Margareta Brattström, Civilrätt
Professor Sanna Wolk, Civilrätt
Universitetslektor Annika Rejmer, Civilrätt
Universitetslektor Peter Strömgren, Civilrätt
Universitetslektor Vladimir Bastidas, Civilrätt
Universitetsadjunkt Stefan Zetterström, Civilrätt

Terminskurs 4: Straffrätt och processrätt

Professor Bengt Lindell, Processrätt
Professor Eric Bylander, Processrätt
Professor Magnus Ulväng, Straffrätt
Professor Torbjörn Andersson, Processrätt
Universitetslektor Elisabeth Lehrberg, Processrätt
Universitetslektor Erik Svensson, Straffrätt
Universitetslektor Hans Eklund, Processrätt
Universitetslektor Hugo Fridén, Processrätt
Universitetslektor Lena Holmqvist, Straffrätt
Universitetslektor Malou Andersson, Straffrätt

Terminskurs 5: Associationsrätt och skatterätt

Professor Bertil Wiman, Finansrätt
Professor Daniel Stattin, Civilrätt, ssk Associationsrätt

Professor Mattias Dahlberg, Finansrätt
Universitetslektor Jan Bjuvberg, Företagsrätt
Universitetslektor Katia Cejic, Finansrätt
Universitetslektor Martin Berglund, Finansrätt
Universitetslektor Rebecca Söderström, Civilrätt, ssk Kapitalmarknadsrätt

Terminskurs 6: Förvaltningsrätt och internationell rätt

Professor Charlotta Zetterberg, Miljörätt
Professor Inger Österdahl, Folkrätt
Professor Lotta Lerwall, Förvaltningsrätt
Professor Maarit Jänterä-Jareborg, Internationell privaträtt
Professor Olle Lundin, Förvaltningsrätt
Universitetslektor Annika Nilsson, Förvaltningsrätt
Universitetslektor Ingrid Helmius, Offentlig rätt
Universitetslektor Maria Bergström, Europarätt
Universitetslektor Maria Forsberg, Miljörätt
Universitetslektor Marie Linton, Internationell privaträtt
Universitetslektor Mosa Sayed, Internationell privaträtt
Universitetslektor Olle Mårsäter, Folkrätt
Universitetslektor Rebecca Thorburn Stern, Folkrätt
Universitetslektor Vicki Paskalia, Socialförsäkringsrätt

Rättshistoria och allmän rättslära

Professor Minna Gräns, Allmän rättslära
Universitetslektor Bruno Debaenst, Rättshistoria
Universitetslektor Marianne Dahlén, Rättshistoria
Universitetslektor Thérèse Björkholm, Allmän rättslära

Forskningsläget vid Juridiska fakulteten, oktober 2018

Gråmarkerade doktorander: Ej aktiva/Ingen uppgift

Blåmarkerade doktorander: Nära till disputation

Gulmarkerade: Nära till pension

Allmän rättslära

Doktorand: 0 lektor: 1 professor: 1 pd: 0 **Totalt: 2**

Civilrätt

Doktorand: 22 (1) (5) lektor: 8 professor: 11 (+1 adj) (2) pd: 2 **Totalt: 44**

Europarätt

Doktorand: 4 (1) (1) lektor: 2 professor: 1 pd: 0 **Totalt: 7**

Finansrätt

Doktorand: 4 (1) Lektor: 2 professor: 2 (1) pd: 0 **Totalt: 8**

Folkrätt

Doktorand: 12 (4) (4) lektor: 2 professor: 4 (2) pd: 0 **Totalt: 18**

Företagsrätt

Doktorand: 1 lektor: 1 professor: 0 (+1 adj) (1) pd: 0 **Totalt: 2**

Förvaltningsrätt

Doktorand: 0 lektor: 2 (1) professor: 2 pd: 1 **Totalt: 5**

Internationell privaträtt

Doktorand: 2 lektor: 2 professor: 1 pd: 0 **Totalt: 5**

Konstitutionell rätt

Doktorand: 3 lektor: 0 professor: 1 pd: 0 **Totalt: 4**

Medicinsk rätt

Doktorand: 1 lektor: 0 professor: 0 pd: 1 **Totalt: 2**

Miljörätt

Doktorand: 3 (2) (1) lektor: 1 professor: 3 (2) pd: 2 **Totalt: 9**

Offentlig rätt

Doktorand: 2 (1) lektor: 7 (2) professor: 1 pd: 0 **Totalt: 10**

Processrätt

Doktorand: 5 (1) (1) lektor: 3 (2) professor: 3 pd: 1 **Totalt: 12**

Rättshistoria

Doktorand: 5 (3) (1) lektor: 3 (1) professor: 0 pd: 0 **Totalt: 8**

Straffrätt

Doktorand: 3 (1) lektor: 3 (1) professor: 1 pd: 0 **Totalt: 7**